

Asia: VN/9218/2024

Lausuntopyyntö; Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi pelastuslain, ajoneuvolain 30 §:n ja autoverolain 14 §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

HUS-yhtymä kiittää sisäministeriötä mahdollisuudesta lausua valmisteilla olevaan lainsäädännön muutoksiin.

HUS-yhtymä haluaa tuoda esiin seuraavat havainnot. Havainnot toivotaan huomioitavan lainsäädäntömuutosten jatkovalmistelussa.

HUS-yhtymä kannattaa väestönsuojelun kokonaisuuden palauttamista pelastuslakiin sekä väestönsuojelun vastuiden ja velvollisuuksien täsmentämistä. Vaatimusten siirtäminen asetustasolta lainsäädäntöön on kannatettava niiltä osin kuin ne ovat ehdottoman velvoittavia.

HUS-yhtymä pyytää huomioimaan väestönsuojelun kokonaisuudessa myös sosiaali- ja terveydenhuollon sekä erityisesti erikoissairaanhoidon roolin kokonaisuudessa. Nyt lain valmistelussa tuodaan esille yhteistoiminnan tarve sisäministeriön, Lupa- ja valvontaviraston, hyvinvointialueen pelastustoimen ja pelastuslaitosten välillä. Väestönsuojelun kokonaisuudessa tulee huomioida myös sosiaali- ja terveysministeriön vastuulla olevat väestönsuojeluun liittyvät kokonaisuudet kuten mm. sairaaloiden väestönsuojelu tai evakuointi.

HUS-yhtymä kannattaa väestönsuojelun kokonaisuuden selkiyttämistä suunnittelun, toimeenpanon ja näiden koordinoinnin vastuista. Selkiyttämisessä tulee kuitenkin huomioida kaikkien viranomaisten sekä toimijoiden omat tehtävät, vastuut ja roolit sekä säädöspäätökset tehtävät. Erityisesti on huomioitava, että lainsäädännön muutoksessa ei tehdä sellaisia kirjauksia, jossa sisäministeriölle tulee muiden hallinnonalan vastuulla olevia tehtäviä.

Säännöskohtaiset perustelut:

2 a §: Määritelmässä tuodaan pelastustoimen tehtäviin lisättävänä terminä varautuminen. Termi ja sen määrittely tulisi tarkentaa, mitä varautumista tässä laissa termillä tarkoitetaan. Myös muilla viranomaisilla ja muilla hallinnonaloilla on varautumisen tehtäviä. Jos lainsäädännössä käytetään varautumista yleisenä tehtävänä, on riski sille, että viranomaisten tehtävät ja vastuut ovat epäselvät.

27 § 3 momentti: Onko pelastuslaissa tarve tuoda esiin hyvinvointialueesta annetun lain kirjausta, kun sillä ei ole suoraa vaikutusta pelastustoimen tehtäviin. Momentin kirjauksen voisi säädöksestä poistaa, koska kyseinen kirjaus on jo hyvinvointialueesta annetussa laissa kirjattu.

64 §: Pykälässä tuodaan esiin pelastustoimen tehtäviä väestönsuojeluun liittyvässä kokonaisuudessa. Lisäksi pylän perusteluissa tuodaan esiin väestönsuojelun määrittelyä Geneven yleissopimuksen mukaisesti, jossa väestönsuojeluun kuuluu mm. lääkintähuolto. HUS-yhtymä pyytää huomioimaan edelleen, että lainsäädännön jatkovalmistelussa huomioidaan kansallisen lainsäädännön kirjaukset ja sitä kautta tehtävät sekä vastuut eri hallinnonaloille.

65 §: HUS-yhtymä haluaa korostaa, että myös sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla on edelleen väestönsuojeluun liittyviä tehtäviä ja vastuita sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäväkentän osalta. HUS-yhtymä ei siis näe kannatettavaksi kohtaa, jossa yhteistoiminnan tarve poistetaan esimerkiksi sosiaali- ja terveysministeriön tai HUS-yhtymän osalta. HUS-yhtymällä on säädösperusteinen tehtävä koordinoida sosiaali- ja terveydenhuoltoalan varautumisen kokonaisuutta koko Etelä-Suomen yhteistyöalueella. Varautumisen koordinoinnissa tulee huomioitavaksi myös väestönsuojelun kokonaisuus, jonka johdosta yhteistyö on erityisen tärkeässä roolissa.

83 §: Pykälän kirjauksessa tulee huomioida kaikki maanpuolustuksen kannalta salassa pidettävät kohteet, myös muut kuin turvallisuusverkkotoimijat. Kansallisesti on useita toimijoita, joilla on liitoksia maanpuolustukseen. Pykälä tulee kirjata niin, että siinä huomioidaan kaikki mahdolliset toimijat. Maanpuolustuksen kannalta kriittiset kohteet tulee arvioida yhdessä Puolustusvoimien kanssa, jotta kokonaisuus on ehyt.

Johtopäätös: HUS-yhtymä toivoo, että jatkovalmistelussa huomioidaan sosiaali- ja terveysministeriön vastuulla olevat tehtävät sekä vastuut eikä niihin liittyviä ristiriitaisuuksia tulisi olemaan päivitetystä pelastuslaissa. Lisäksi pyydetään jatkossakin huomioimaan yhteistyön merkitys myös SOTEPE kokonaisuudessa, jotta väestönsuojelun kokonaisuus saataisiin toteutettua mahdollisimman tehokkaasta, mutta samalla voimassa olevien säädösten mukaisesti.

HUS-yhtymällä ei ole lausuttavaa esityksessä oleviin ajoneuvolain tai autoverolain ehdotuksiin.

Lahti Toni
HUS-Yhtymä